

Zwyczaje i obyczaje wiejskie w „Chłopach” Władysława St. Reymonta – quiz

1. Co zrobił Kuba, parobek Macieja Boryny na cmentarzu w Zaduski po zapadnięciu zmierzchu?

A. wyjął kilka kromek chleba, rozerwał je na kawałki, przyklęknął i porozrzucił po grobach; wierzono bowiem, że dusze pokutujące cierpią głód i tego wieczoru mogą się posilić

B. na grobach pana i pani ze dworu, u których w przeszłości służył jako furman, odśpiewał sekwencję „Dies Irae”

2. Co według wierzeń wiejskich odstraszało złe moce w Zaduski i sprawiało, że nie miały tego dnia przystępu do świata żywych?

A. wypominki, modlitwy i świeczki palone w intencji dusz czyśćcowych

B. aniołowie i święci chodzący tego dnia po ziemi

3. W jakiej porze roku odbywały się po domach wieczorne spotkania przy pracy?

A. wczesną jesienią

B. zimą

4. Kogo określano mianem dziewosłęb?

A. dziada wędrownego

B. swata

5. Gdzie młodej mężatce po ślubie obcinano włosy?

A. na wsi

B. we dworze i mieście

6. Kto prowadził gości do domu weselnego?

A. rodzice pana młodego

B. sześciu друзów

7. Jak bezpośrednio po przenosinach panny młodej do męża wyglądało powitanie jej osoby w nowym domu?

A. matka panny młodej idąc przodem wносиła kromkę chleba, szczyptę soli, wosk z gromnicy, węgiel oraz pęk kłosów poświęconych na Święto Matki Bożej Zielnej

B. najpierw pan młody prowadził do obory krowę, którą panna młoda wniosła w posagu, a potem czekał na żonę w progu domu z chlebem i solą

8. Jak nazywały się dawne, wiosenne dni modlitwy publicznej o dobre urodzaje oraz zachowanie od zarazy i klęsk żywiołowych, przypadające w poniedziałek, wtorek i środę przed uroczystością Wniebowstąpienia Pańskiego? Pierwszego dnia błogosławiono łąki, drugiego pola uprawne, trzeciego winnice. W ramach modlitw odbywały się procesje ze śpiewem litanii do Wszystkich Świętych oraz suplikacji do krzyżów postawionych w polu.

A. Dni Krzyżowe

B. Suche Dni

9. Kto w powieści „Chłopi” wypiekał opłatki dla całej parafii?
- A. organista
 - B. kościelny
10. Co stawiano w Wigilię we wschodnim kącie izby?
- A. snop siana
 - B. snop zboża
11. Jaka była mazowiecka wieczerza wigilijna bogatego chłopa spod Skierniewic?
- A. siemieniec (rodzaj zupy) z pęczakiem, groch, śliwy z kaszą lub gruszek, rzepa suszona i gotowana
 - B. kwas buraczany z grzybami i całymi ziemniakami, śledzie obtaczane w mące i smażone na oleju konopnym, kapusta z grzybami, pszenne kluski z makiem oraz racuszki z mąki gryczanej obtarte miodem i przypieczone na oleju makowym
12. Według wierzeń mieszkańców wsi Lipce w Wigilię Bożego Narodzenia krowy rozumiały człowieczą mowę i były zdolne przemówić ludzkim głosem. Do kogo?
- A. do bezgrzesznego człowieka
 - B. do osoby przebranej za Świętego Mikołaja
13. Czyim obowiązkiem było podzielić się z krowami opłatkiem w Noc Wigilijną?
- A. gospodyni domu (Jagusi)
 - B. gospodarza domu (Macieja Boryny)
14. Dlaczego opłatkiem nie dzielono się z końmi, a jedynie z krowami?
- A. ponieważ koni nie było w stajni przy narodzeniu Pana Jezusa
 - B. ponieważ wierzono, że koń wystawiony jest na działanie sił nieczystych szczególnie aktywnych w Boże Narodzenie

15. Wskaż zwierzęta za jakie byli przebrani kolędnicy.
- A. barany, kury, osioł, świnia
 - B. owce, kogut, koń, niedźwiedź
16. Wedle starego obyczaju od rana Wielkiego Piątku aż do Rezurekcji nie godziło się:
- A. spożywać ciepłych posiłków
 - B. jeść pieczonych ziemniaków
17. Jakiego dnia obchodzono świętowanie końca Wielkiego Postu, tzw. pogrzeb żuru i śledzia? Żur wylewano symbolicznie na ulicę, natomiast drewnianego śledzia przybijano do drzewa.
- A. w Wielki Czwartek
 - B. w Wielką Sobotę
18. W Wielką Sobotę około południa odbywała się w kościele uroczystość poświęcenia ognia i wody. Co po przyjsciu do domu robiono z wodą święconą?
- A. każdy domownik wypijał łyk, ponieważ wierzono, że woda ta strzegła przed chorobami gardła, następnie kropiono nią bydłota, aby miały lekkie łęgi oraz drzewa w sadzie, aby był dobry urodzaj
 - B. kropiono nią cztery kąty w największej izbie chałupy jako ochrona przed złem
19. Kto niósł czerwony baldachim nad księdzem niosącym złotą monstrancję podczas procesji w Święto Bożego Ciała?
- A. gospodarze-chłopi ze wsi należących do parafii Lipce
 - B. dziedzice z okolicznych dworów
20. Kiedy we wsi Lipce obchodzony był odpust parafialny?

- A. 29 czerwca, na Uroczystość Świętych Piotra i Pawła
- B. 15 sierpnia, na Uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny
(po ludowemu Święto Matki Bożej Zielnej)